

PATVIRTINTA
Elektrėnų savivaldybės viešosios
Bibliotekos direktoriaus
2023-05-08 įsakymu Nr. V-32

ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

Ataskaitoje naudojamos santrumpos	3
I. BIBLIOTEKOS VEIKLOS TIKSLŲ 2022 METAIS ĮGYVENDINIMAS	4
II. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	6
Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas.....	6
Atviros lankytojams valandos	6
Nestacionarinis aptarnavimas	7
Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas	7
III. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA	8
Gyventojų sutelkimas bibliotekose.....	8
Fizinių vartotojų sudėtis	8
Kiekvienos skaitytojų grupės naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė.	9
IV. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	12
Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį	12
Bendroji renginių charakteristika	12
Parodos, parodų pristatymai	12
Žodiniai ir kompleksiniai renginiai	13
Kompiuterinio raštingumo mokymai	14
V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA.....	15
Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs apsilankymai	15
Elektroninio katalogo kūrimas.....	15
Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino paslaugomis.....	15
Duomenų bazių panaudojimas	15
Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus	16
Naudojimasis interneto paslaugomis	16
Socialinių tinklų panaudojimas	16
VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANT TOBULINTI PASLAUGAS.....	17
Projektai.....	17
Dalyvavimas įvairiose kitų institucijų programose, projektuose	17
VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ.....	19
Bibliotekos viešinimas.....	19

Atstovavimas ir partnerystė	20
VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS	21
Fondo būklė	21
Dokumentų gautis	22
Dokumentų nurašymas	26
Kraštotyros dokumentų fondas ir jo panaudojimas	27
Informacinių dokumentų fondas	28
Regėjimo negalią turinčių vartotojų fondas	28
TBA	28
Fondo apyvartos rodiklis	28
Dokumentų fondo apsauga	29
Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje	29
Vartotojų negražintų dokumentų išieškojimo būdai, šio darbo rezultatai, problemos	30
IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA	31
Dalyvavimas respublikiniuose tyrimuose	31
Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai	31
Metodinių rekomendacijų rengimas	31
Praktinės pagalbos teikimas	31
X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS	32
Bibliotekos organizacinė struktūra	32
Skyrių funkcinė atsakomybė	32
Bendroji darbuotojų charakteristika	33
Darbuotojų skaičius	33
XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ	36
XII. FINANSAVIMAS	37
Biudžetas	37
XIII. LĖŠOS DOKUMENTAMS ĮSIGYTI	38
IŠVADOS	39

ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

ESVB – Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka
fiz. vnt. – fizinis vienetas
KM – Kultūros ministerija
KF – kaimo filialas
LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
lit. - literatūra
MF – miesto filialas
n. pav. - nauji pavadinimai
pav. – pavadinimas
proc. – procentas
suaug. - suaugusiųjų
SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
TBA – tarpbibliotekinis abonementas
VB – viešoji biblioteka

I. BIBLIOTEKOS VEIKLOS TIKSLŲ 2022 METAIS ĮGYVENDINIMAS

ESVB veikla 2022 m. buvo vykdoma atsižvelgiant į Elektrėnų savivaldybės 2022-2024 m. strateginiame veiklos plane numatytus uždavinius bei priemones, Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos 2021-2023 m. strateginiame veiklos plane numatytus tikslus ir uždavinius, bei 2022-ųjų metų Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos plane numatytas veiklas. Planuodami 2022 m. veiklas, tikėjomės, kad 2022 m. dauguma mūsų veiklos rodiklių grįš į priešpandeminį lygį, tačiau, kad ir kiek dėjome pastangų, vis dėlto kai kurie 2022-iesiems m. išskelti tikslai, sietini su skaitytojų skaičiumi bei knygų ir kt. dokumentų išduotimi, liko nepasiekti.

Elektrėnų savivaldybės 2022-2024 m. strateginiame veiklos plane ESVB numatytas 02 uždavinys - užtikrinti viešą prieigą prie visų informacijos sluoksnių visų amžiaus grupių žmonėms. Šio uždavinio vertinimo kriterijų įgyvendinimo 2022 m. apžvalga:

1. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos fondo apyvartos rodiklis – 0,5 (planuotas – 1,11). Kriterijus nepasiektas, planavome, kad po pandemijos fondo apyvarta 2022 m. grįš į priešpandeminį lygį, tačiau knygų ir kitų dokumentų vis dar išduodame mažiau nei prieš COVID-19.

2. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos fondo dokumentų skaičius, tenkantis vienam savivaldybės gyventojui – 7,3 (planuotas – 7,5).

3. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos fondo dokumentų skaičius vienam skaitytojui – 45,8 (planuotas – 20,8). Planavome, kad po pandemijos skaitytojų skaičius 2022 m. grįš į priešpandeminį lygį, tačiau skaitytojų skaičius vis dar gerokai mažesnis nei prieš COVID-19.

4. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje išduotų dokumentų vienam skaitytojui skaičius – 23,11 (planuota – 20).

5. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje kiekvieno skaitytojo apsilankymų skaičius – 18 (planuota – 13).

6. Prenumeruojamų duomenų bazių skaičius – 11 (planuota – 10).

7. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje interneto paslaugomis besinaudojusių vartotojų skaičius – 871 (planuota – 1570).

8. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje organizuotų renginių skaičius 1158 (planuota – 970).

ESVB 2021-2023 m. strateginiame veiklos plane numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimas:

1 tikslas. **Formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, didinti kultūrinių renginių prieinamumą.**

- ✓ organizavome įvairaus pobūdžio tradicinius renginius, parodas, edukacijas;
- ✓ organizavome virtualius renginius bei parodas;
- ✓ virtualioje erdveje pristatėme naujas knygas bei kitas bibliotekų paslaugas;
- ✓ viešiname knygų užsakymo bei rezervavimo per elektroninį katalogą paslaugą;
- ✓ skaitytojams, turintiems judėjimo negalią, knygas pristatėme į namus;
- ✓ vasaros laikotarpiu Elektrėnų „Vaikų pasaulyje“ organizavome vasaros skaityklos veiklą;

- ✓ daug dirbome su ikimokyklinio ugdymo įstaigomis bei mokyklomis, pristatėme vaikams bibliotekas bei organizavome naujų knygų pristatymus;
- ✓ 2022 m. minėjome Elektrėnų bibliotekos 55-erių metų, Kazokiškių filialo 75-erių metų, Pastrėvio filialo 70-ies metų sukaktis, Vievio bibliotekai buvo suteiktas Lazdynų Pelėdos vardas, ta proga bibliotekose organizavome skaitymo skatinimo renginius bei įvairias akcijas;
- ✓ Siekiant skatinti skaitymą bei pritraukti naujų skaitytojų Vievyje atidarėme knygų mainų namelį (šalia turgaus aikštės) bei knygomatą (šalia bibliotekos).

2 tikslas. Kaupiti, tvarkyti ir saugoti universalų dokumentų fondą, atitinkanti bendruomenės poreikius.

- ✓ sistemingai komplektavome bibliotekos vartotojų poreikius atitinkančius spaudinius ir kitus dokumentus;
- ✓ vykdėme dokumentų atranką, nurašėme aktualumą praradusius, susidėvėjusius dokumentus;
- ✓ užtikrinome dokumentų fondų apsaugą.

3 Tikslas: užtikrinti Elektrėnų krašto kultūros paveldo kaupimą, saugojimą ir sklaidą.

- ✓ kaupėme ir saugojome dokumentinį savo krašto kultūros paveldą;
- ✓ rinkome medžiagą apie savo krašto kūrėjus;
- ✓ kūrėme bibliografinius kraštotyrimus aprašus;
- ✓ viešiname ir populiariname kraštiečių kūrybą;
- ✓ organizavo susitikimus su savo krašto kūrėjais.

4. Tikslas Kurti ir plėtoti elektronines bibliotekos paslaugas, tobulinti gyventojų kompiuterinio raštingumo įgūdžius.

- ✓ teikėme viešą interneto prieigą visose savivaldybės bibliotekose;
- ✓ giliname vartotojų kompiuterinio raštingumo žinias, organizavo kompiuterinio raštingumo mokymus;
- ✓ viešiname prenumeruojamas elektronines duomenų bazines;
- ✓ sudarėme sąlygas naudotis programuojamais robotikos rinkiniais, kūrybiniu paketu, skirtu nuotraukų ir video failų apdorojimui.

5. Tikslas: Kelti darbuotojų kvalifikaciją, formuoti teigiamą bibliotekininko įvaizdį.

- ✓ informavome visuomenę apie bibliotekos veiklą, viešiname bibliotekos paslaugas;
- ✓ skatinome darbuotojus mokytis ir tobulėti.

II. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas

ESVB sistemą sudaro 12 bibliotekų: Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialas ir 10 kaimo filialų: Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Pakalniškių, Pastrėvio, Pylimų, Semeliškių, Žebertonių.

2022-09-28 Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu Nr.TS-223 buvo pakeisti Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatai, Vievio miesto filialui buvo suteiktas Lazdynų Pelėdos vardas, Abromiškių filialo pavadinimas pakeistas į Žebertonių, o Balceriškių – į Pylimų, kadangi ankstesni filialų pavadinimai buvo klaidinantys.

Remiantis išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2022 m. Elektrėnų savivaldybėje gyveno 23737 gyventojai (642 gyventojais daugiau nei 2021 m.), vienai savivaldybės bibliotekai vidutiniškai teko aptarnauti 1978 gyventojus.

Elektrėnų savivaldybės teritorija suskirstyta į 8 seniūnijas: Elektrėnų, Vievio, Kietaviškių, Semeliškių, Pastrėvio, Gilučių, Kazokiškių, Beižionių. Elektrėnų seniūnijoje yra įsikūrusios 2 bibliotekos: Elektrėnų centrinė biblioteka ir Žebertonių filialas, Vievio seniūnijoje – 3 bibliotekos: Vievio, Pylimų ir Pakalniškių, Kietaviškių seniūnijai priklauso 2 bibliotekos: Kietaviškių ir Jagėlonių, visose likusiose seniūnijose yra po 1 biblioteką. Problema – labiau nutolusių kaimų (Lazdėnų, Panerių, Strėvininkų ir kt.) gyventojų galimybės pasinaudoti bibliotekų paslaugomis yra ribotos, kadangi artimiausia biblioteka yra nutolusi daugiau nei per 5 km. Ketindami spręsti šią problemą 2022 m. pradėjome kurti knygų pavežėjimo į nutolusius kaimus sistemą, planuojame, kad ši paslauga bus galutinai įgyvendinta 2023 m.

2022 m. Elektrėnų savivaldybės viešųjų bibliotekų tinkle buvo sutelkta 15,92 proc. gyventojų, t. y. 1,58 proc. mažiau nei 2021 m. Deja, bet 2022 m. vis dar pastebimas vartotojų skaičiaus mažėjimas.

Atviros lankytojams valandos

Viešoji biblioteka ir padaliniai 2022 m. dirbo vadovaudamiesi Elektrėnų savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 23 d. sprendimu Nr. V. TS – 170 „Dėl Elektrėnų savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų darbo laiko suderinimo” bei 2017 m. rugsėjo 27 d. sprendimu „Dėl Elektrėnų savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 23 d. sprendimo Nr. V. TS-170 „Dėl Elektrėnų savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų darbo laiko suderinimo” dalinio pakeitimo” Nr. V.TS – 192.

2022-09-28 Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. VI.TS-224 „Dėl Elektrėnų savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 23 d. sprendimo Nr. V.TS-170 „Dėl Elektrėnų savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto įstaigų darbo laiko suderinimo“ pakeitimo“ buvo pakeistas Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialo darbo laikas, nuo šiol biblioteka lankytojus aptarnauja I-V: 10.00-18.00, VI-10.00-16.00. Lankytojų aptarnavimo Vievio bibliotekoje laikas buvo keičiamas atsižvelgiant į pačių lankytojų išreikštą pageidavimą.

2022 m. gruodžio mėn. taupant elektros energiją, ESVB direktorius priėmė teisės aktą, kuriuos remiantis laikinai buvo sutrumpintas Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos darbo laikas, lankytojai nuo 2022-12-19 buvo aptarnaujami viena valanda trumpiau.

2022 m. Elektrėnų biblioteka buvo atvira lankytojams 279 dienas, Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialas buvo atviras lankytojams 261 dieną. Kiekvienas kaimo filialas vidutiniškai buvo atviras lankytojams 210 dienų per metus.

Kiekvienoje ESVB tinklo bibliotekoje lankytojai turėjo galimybę naudotis ne tik stacionariais kompiuteriais, pajungtais prie interneto, bet taip pat ir nemokamu WIFI.

Nestacionarinis aptarnavimas

Gyventojus, turinčius judėjimo negalią ar dėl kitų priežasčių negalinčius atvykti į biblioteką, nestacionariai aptarnauja knygnešiai.

Knygnešystė

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Knygnešių išduotis skaitytojams	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų	
		2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Elektrėnų VB	601	16	29	16	49
Vievio MF	0	0	11	0	11
KF	220	19	40	23	47
Viso ESVB	821	35	80	39	107

2022 m. bibliotekininkams talkino 35 knygnešiai (45 mažiau nei 2021 m.). Daugiausiai knygnešių tarp kaimo filialų turi Kietaviškių filialas – 5.

Vievio biblioteka 2022 m. ir toliau vykdė akciją – biblioteka ant ratų „Knygas vežam – knygos veža“. Knygų pavežėjimo paslaugą visus metus teikė nutolusio Panerių kaimo gyventojams. Maždaug 1-2 kartus per mėnesį, pagal iš anksto suderintą grafiką, vežė į Panerių kaimą skaitytojų užsakytas knygas bei periodinius leidinius. 2022 m. nutolusiame Panerių kaime buvo užregistruotas 1 naujas skaitytojas.

Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Elektrėnų bibliotekoje įsteigtas Audiosensorinės bibliotekos paslaugų punktas, kuriame regos ar kitą negalią turintys asmenys gali pasiskolinti į namus garsines knygas. Audiosensorinės bibliotekos išleistais specialiuoju formatu leidiniais gali naudotis garbaus amžiaus senjorai, kurie dėl amžiaus negali skaityti, laikiną negalią turintys žmonės, kurie sveiksta po operacijos (negali laikyti knygos rankose, vartyti) ir skaitymo sutrikimų turintys vaikai, turintys pedagogų ir gydytojų, logopedų rekomendaciją.

Stengiamės aptarnauti ir judėjimo negalią turinčius asmenis ar nutolusių vietovių vyresnio amžiaus gyventojus, kuriems sunku pasiekti biblioteką. ESVB turi darbo reikmėms skirtą automobilį, kurio dėka galime aplankyti judėjimo negalią turinčius skaitytojus arba skaitytojus, gyvenančius nutolusiose vietovėse ir jiems į namus pristatyti knygas. Siekdami didinti bibliotekos atvirumą, paslaugų prieinamumą, organizuojame knygų ir kt. leidinių pavežėjimus į namus. 2022 m. šia leidinių pavežėjimo paslauga naudojosi 12 pastovių skaitytojų, per 2022 m. pavežėjimo paslauga šie skaitytojai naudojosi 130 kartų. Teikiant paslaugas neįgaliesiems taip pat bendradarbiaujame su socialiniais darbuotojais, neretai knygas neįgaliesiems kaimynams pristato ir bibliotekų darbuotojai.

III. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

Gyventojų sutelkimas bibliotekose

2022 m. Elektrėnų SVB paslaugomis naudojosi 3780 registruotų vartotojų (260 vartotojų mažiau nei 2021 m.), tai sudaro – 15,92 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų, iš jų 994 vaikai iki 14 metų (2021 m. – 666 vaikai). Per 2022 metus visoje ESVB sistemoje užsiregistravo 573 nauji bibliotekos vartotojai (2021 m. – 295 nauji vartotojai).

Fizinių vartotojų sudėtis

Vartotojų skaičius

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Vartotojų skaičius 2022 metais			Vartotojų skaičius 2021 metais			Skirtumas (iš viso)
	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	
ESVB	3780	3207	573	4040	3745	295	-260

2022 m. vartotojų skaičius sumažėjo 260 (lyginant su 2021 m.).

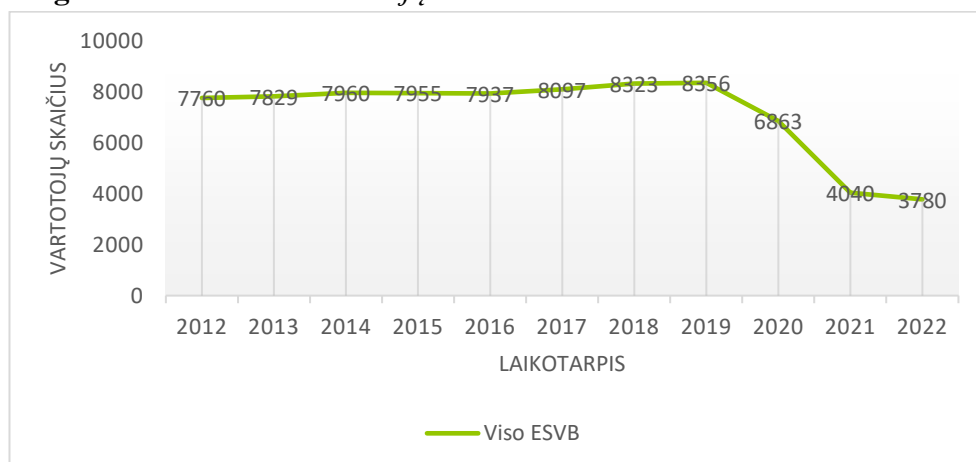
Vartotojų sudėties pokyčiai

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.			2021 m.			Skirtumas		
	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų
ESVB	3780	2786	994	4040	3374	666	-260	-588	328

2022 m. išaugo vartotojų vaikų skaičius, manome, kad didelę įtaką tam turėjo užmegzti tamprūs bendradarbiavimo ryšiai su ikimokyklinio ugdymo įstaigomis bei mokyklomis.

Diagrama Nr.1. ESVB vartotojų kaitos dinamika 2012-2022 m.

Kiekvienos skaitytojų grupės naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė

Apsilankymų skaičius ir lankomumas

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Apsilankymų skaičius		Skirtumas
	2022 metai	2021 metai	
Elektrėnų VB	28263	19177	9086
Vievio MF	8961	1516	7445
Viso KF	30796	27308	3488
ESVB	68020	48001	20019

Apsilankymų skaičius lyginant su 2021 m. stipriai išaugo, tai įtakoją pasibaigę COVID-19 suvaržymai bei išaugęs edukacijų skaičius, kurios yra gausiai lankomos. 2022 m. didelį dėmesį skyrėme meno edukacijoms, kurias veda dailininkė-edukatorė, į šias edukacijas atvyksta mokiniai iš visos Elektrėnų savivaldybės.

Lankomumo rodiklis visoje ESVB sistemoje 2022 m. – 18. Lyginant su 2021 m. lankomumo rodiklis 6 padidėjo.

Dokumentų išduotis į namus ir vietoje

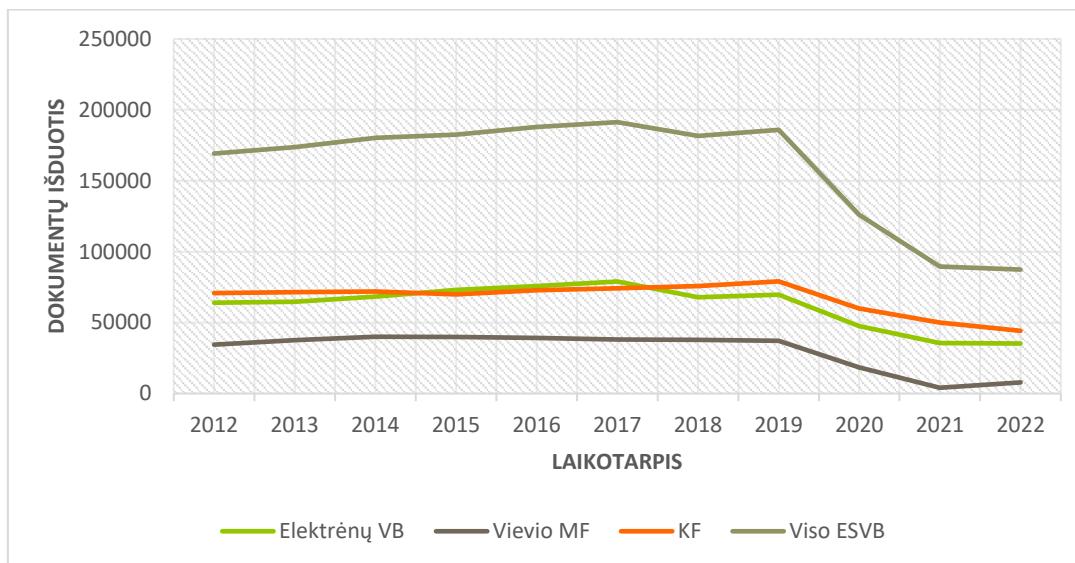
(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Išduotis į namus (fiz. vnt.)		Skirtumas	Išduotis vietoje (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2022 metai	2021 metai		2022 metai	2021 metai	
Elektrėnų VB	28960	31447	-2487	6302	4085	2217
Vievio MF	6511	4072	2439	1413	4	1409
KF	27921	34554	-6633	16285	15464	821
ESVB	63392	70073	-6681	24000	19553	4447

Palyginus su 2021 metais, dokumentų išduotis į namus didėjo tik Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filiale, kadangi 2021 m. dėl vėlyvo filialo atidarymo Vievio biblioteka neturėjo galimybės aptarnauti skaitytojus ištisus metus, o 2022 m. Vievio miesto biblioteka aptarnavo skaitytojus ištisus metus.

Viso išduotis į namus 2022 m. ESVB sumažėjo beveik 10,5 proc., o išduotis vietoje padidėjo apie 18,5 proc.

Diagrama Nr.3. ESVB dokumentų išduoties dinamika 2012-2022 m.

Dokumentų išduotis, pradėjusi staigiai mažėti 2020 m. (dėl Covid-19) vis dar negrįžta į priešcovidinį laikotarpį.

Grožinės ir šakinės literatūros išduotis

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Grožinės lit. išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas	Šakinės lit. išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2022 metai	2021 metai		2022 metai	2021 metai	
Elektrėnų VB	21496	23058	-1562	7265	5009	2256
Vievio MF	5443	3528	1915	730	407	323
KF	19936	24034	-4098	3773	3376	397
ESVB	46875	50620	-3745	11768	8792	2976

Lyginant su 2021 m. duomenimis grožinės literatūros išduotis 2022 m. sumažėjo beveik 8 proc., šakinės literatūros išduotis 2022 m. didėjo beveik 34 proc. Tokį didelį šakinės literatūros išduoties padidėjimą lėmė didelis leidinių, susijusių su istorinėmis, politinėmis temomis išdavimas. Karas Ukrainoje lėmė, kad žmonės vis labiau domisi istorinėmis bei politinėmis temomis.

Periodinių leidinių išduotis

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	Periodinių leidinių išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2022 metai	2021 metai	
Elektrėnų VB	6502	7465	-963

Vievio MF	1751	141	1610
KF	19769	22608	-2839
ESVB	28022	30214	-2192

Stebima periodinių leidinių išduoties mažėjimo tendencija, tik Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekoje periodinių leidinių išduotis didėjo, lyginant su 2021 m., kadangi 2021 m. Vievio MF dirbo ne pilnus metus. Iš viso periodinių leidinių išduotis 2022 m. mažėjo beveik 8 proc., lyginant su 2021 m.

Skaitytojų poreikiai. Dažniausiai skaitytojai bibliotekoje ieško naujų, ką tik išleistų knygų, ypač grožinės literatūros kūrinių, bestselerių, mėgstami yra lietuvių autorių kūriniai, knygos, dalyvaujančios Metų knygos rinkimuose, tarp skaitytojų populiari psichologinė, istorinė literatūra.

IV. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį

2022 m. Seimas paskelbė Ievos Simonaitytės, Lietuvos karaimų, Savanorystės, Lietuvos krepšinio šimtmečio, Lietuvos jaunimo, Jono Meko, Gyvūnų gerovės, Monsinjoro Kazimiero Vasilaiusko, Lietuvos Valstybės Konstitucijos, Romo Kalantos metais tai turėjo įtakos bibliotekos renginių bei parodų planavimui. 2022 m. 55-erių metų jubiliejų šventė Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, šie metai buvo jubiliejiniai ir dviem kaimo filialams: Kazokiškių filialas minėjo 75-erių metų, Pastrėvio filialas 70-ies metų sukaktis. Bibliotekose didelį dėmesį skyrėme rašytojų bei kraštiečių kūrėjų jubiliejams paminėti, naujų knygų pristatymų organizavimui, tradiciškai organizavome literatūrinės parodas, skirtas valstybinėms šventėms paminėti bei įvairius netradicinius renginius.

Bendroji renginių charakteristika

Renginiai

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

Biblioteka	Renginiai										Renginių lankytojų skaičius	
	Iš viso		Kompleksiniai		Žodiniai		Vaizdiniai		Virtualūs renginiai			
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Elektrėnų VB	475	252	169	44	140	26	157	144	9	38	7536	2064
Viežio MF	122	67	32	7	16	2	37	0	37	58	3571	155
KF	555	499	107	47	99	56	332	329	28	67	10278	8222
Viso ESVB	1158	818	308	98	255	84	526	473	74	163	21385	10441

2022 m. daugiau nei dvigubai išaugo renginių lankytojų skaičius, tai siejama su keliais esminiais pokyčiais: Viežio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka 2022 m. palyginus su 2021 m. dirbo ištikus metus ir organizavo gana daug renginių, kurie naujojoje bibliotekoje buvo ypatingai gausiai lankomi; prie lankytojų skaičiaus augimo taip pat prisidėjo išaugęs edukacijų skaičius Elektrėnų bibliotekoje. 2022 m. Elektrėnų bibliotekoje dirbo 3 edukatorės: edukatorė darbui su vaikais, edukatorė darbui su jaunimu ir dailininkė-edukatorė; prie lankytojų skaičiaus augimo prisidėjo ir vasarą Elektrėnuose veikianti vasaros skaitykla, įsikūrusi Vaikų pasaulyje, pritraukusi nemažai jaunųjų skaitytojų bei tėvelių su vaikais.

Renginių skaičius 2022 m., lyginant su 2021 m. išaugo daugiau nei 40 proc., tai lėmė iš dalies tos pačios priežastys.

Parodos, parodų pristatymai

2022 m. visose ESVB tinklo bibliotekose buvo eksponuojamos dokumentų bei meninės parodos, vyko parodų pristatymai. Kaip visada daugiausiai parodų pristatymų buvo organizuojama Elektrėnų bibliotekoje, kadangi tai centrinė savivaldybės biblioteka, turinti daugiausiai parodų eksponavimui pritaikytų erdvių. 2022 m. Elektrėnų bibliotekos renginių salėje vyko kraštietės E. Purienės siuvinėjimo darbų parodos „Miniatiūros“ pristatymas.

Fotografė G. Skaraitienė pristatė fotografijų parodą „100 tikrų žmonių portretų“. A. Sedleckė pristatė savo pirmąją piešinių parodą „Metai“. Vilniaus krašto tautodailininkai ir meno kūrėjai Elektrėnų bibliotekoje organizavo savo darbų parodos „Vidurvasario spalvos“ pristatymą. Buvo organizuotas susitikimas su tapytoja A. Pikče, kuri pristatė savo tapybos darbų parodą „Babytės atostogos“. Jau ne pirmą kartą parodas Elektrėnų bibliotekoje organizuoja M. Rastenienė, 2022 m. autorė pristatė tapybos darbų parodą „Virsmas“. Didelio susidomėjimo sulaukė Ukrainoje gimusios ir augusios, bet jau kelis dešimtmečius gyvenančios Elektrėnuose, fotografės S. Kločinskajos kvilingo darbų parodos pristatymas. Tautodailininkai, „Aukso vainiko“ nugalėtojai A. ir V. Raukčiai pristatė autorinių darbų parodą „Tikėjimas, meilė, darbas“. Metų pabaigoje Elektrėnų bibliotekoje veikė savanorio G. Vilkelio organizuota ir pristatyta paroda iš Charkovo ir Iziumo, parodos pristatymo metu skambėjo gyvai atliekamos ukrainietiškos dainos. Elektrėnų bibliotekoje 2022 m. buvo pristatytos A. Mickevičiaus bibliotekos parodos „Šoka šarka ir genys“, „Lietuvos krepšiniui – 100 metų“, „2022– Karaimų metai“ bei komiksų paroda „Devintas menas“.

Vievio Lazdynų Pelėdos biblioteka parodų eksponavimui turi labai nedaug vietos, tačiau nepaisant to 2022 m. Vievyje buvo eksponuojama gana nemažai parodų. Keletas įdomesnių, kurias norėtųsi apžvelgti: paroda „Vievio geležinkelio stočiai – 160“, kurią iš savo ekspozicijos paskolino Geležinkelių muziejus. Kraštietis, dailininkas A. Lysiukas pristatė parodą „Žvilgsnis į Lietuvą“. Tautodailininkas, kraštietis Romualdas Skorupskas pristatė savo tapybos darbų parodą. Vievio bibliotekoje buvo eksponuojama paroda, skirta Gyvūnų gerovės metams „Katino gyvenimas bibliotekoje“, kurioje buvo įamžintos Vievio bibliotekoje gyvenančio katino gyvenimo akimirkos.

Tradiciskai organizavome temines parodas, skirtas Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai, Kovo 11-ajai, Gedulo ir vilties dienai, Mokslo ir žinių dienai, Baltosios lazdelės dienai, Vėlinėms ir kt.

ESVB per ataskaitinius metus buvo parengta 70 virtualių parodų, 24 iš jų parengė kaimo filialų darbuotojai.

Žodiniai ir kompleksiniai renginiai

2022 m. stengėmės atsigręžti į knygą, organizuoti kuo daugiau susitikimų su rašytojais, poetais, juk biblioteka – puiki vieta autorių kūrybos pristatymams.

2022 m. buvo turtingi kraštiečių kūrybos pristatymais. Kraštietė poetė Onutė Kulbokienė pristatė savo kūrybos rinktinę „Isisupus į laiko šilką“, kraštietis, Kazokiškių seniūnas Arvydas Vyšniauskas beveik visose Elektrėnų savivaldybės bibliotekose pristatė savo poezijos knygą „Vasario vyšnia“. Vievyje ir Elektrėnuose vyko knygos „Vievis žemėlapiuose“ pristatymai, kuriuose dalyvavo knygos sudarytojai: istorikas, kolekcininkas A. Muzikevičius, kraštietis istorikas V. Poviliūnas bei Vievio miesto Lazdynų bibliotekos vedėja Irena Senulienė. Kraštietė V. Dobrovolskienė organizavo literatų klubo „Strėva“ kūrybos skaitymus bei autorinės kūrybos vakarus.

Vievio Lazdynų Pelėdos biblioteka 2022 m. organizavo daug įdomių, netradicinių renginių, kadangi 2022 m. buvo tęsiamas projekto „Mūzos sparno paliesti... Kūrybinio dueto vakarai“ veiklos. Projekto dėka vieviečiai buvo pakviesti į muzikinę literatūrinę kompoziciją „Mes, gimę Lietuvoj, atsimenam!“, kurioje dalyvavo aktoriai - I. Jankaitis ir G. Malinauskaitė; taip pat turėjo galimybę dalyvauti kompozitoriaus D. Pulausko ir jo mūzos – J. Milišauskaitės kūrybiniame vakare; susitiko su laidos „Daiktų istorijos“ vedėju S. Pilinkumi ir prodiusere E. Mildažyte; susitiko su dailininkėmis Adelė Kasputienė ir Asta Radimonienė renginyje „Paralelinės dimensijos“. Kadangi 2022 m. buvo minimos rašytojos Lazdynų Pelėdos – Sofijos Pšibiliauskienės gimimo 155-osios metinės, joms paminėti Vievio Lazdynų Pelėdos

bibliotekoje buvo organizuotas renginių ciklas: lazdyno sodinimas, paveikslų parodos „Paragiai. Ten, kur ūbauja pelėdos...“ pristatymas bei paskaita „Apie lazdynus ir pelėdas“, kurią skaitė kraštiečiai Almantas Kulbis.

2022 m. lankytojų dėmesio sulaukė Elektrėnų bibliotekoje vykęs rašytojos E. Tombak knygos „Ar čia kas nors yra? Mistinės istorijos“ pristatymas. Daug skaitytojų susirinko į tikro garso ir tikro jausmo vakarą su knygų autoriumi J. Gaižausku ir aktore E. Latėnaite. Karo Ukrainoje metu didelio susidomėjimo sulaukė R. Petrausko knygos „Poltava“ pristatymas. 2022 m. Elektrėnų bibliotekoje apsilankė istorinių romanų autorius R. Dima, skaitytojų vertinimui buvo pateikta 2022 m. pasirodžiusi knyga „Žavingasis šunsnukis. Lietuviškoji J. Pilsudskio biografija“. G. Petkevičius Elektrėnų bibliotekoje skaitytojams pristatė knygą „Karo žmonės“.

2022 m. skaitytojai galėjo mėgautis biografinių romanų pristatymais ir susitikimais su šių knygų autoriais: I. Laužikaitė pristatė knygą „Nelly Paltinienė. Tu ateik į pasimatymą“, A. Ruseckaitė pristatė bestseleriu tapusį romaną „EMMI“.

Elektrėnų bibliotekoje vyko susitikimas su Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signatara, politikos ir visuomenės veikėja N. Oželyte, ji pristatė knygą „Atatranka“. Besidominantiems kelionėmis bibliotekos skaitytojai galėjo dalyvauti K. Babrecko knygos „Viena diena Šiaurėje su šunimis“ pristatyme. Poezijos mylėtojai turėjo progos dalyvauti poetės N. Daniulaitienės poezijos knygos „Kaip išmokyti liūdėti akmenį“.

Biblioteka 2022 m. kryptingai vykdė veiklą, orientuotą į vaikų skaitymo skatinimą, pažintį su lietuvių ir kitų tautų literatūra, kūrybingumo ugdymą ir alternatyvaus vaikų laisvalaikio praleidimą. Mūsų kraštiečiai, literatė ir bibliotekos bičiulė V. Dobrovolskienė pristatė savo knygeles „Cirko artistas“ bei „Ir mergytės, ir berniukams“ mažiesiems skaitytojams. Vaikų knygos dienos šventę šventėme su Neringa Lapinskiene ir jos knygele „Debesų malūnas“. Elektrėnų bibliotekoje įvedėme naują gražią tradiciją – šeimadienių organizavimą. Per 2022 m. organizavome 12 šeimadienių, kurių metu vyko įvairios edukacijos vaikams: vaikai susipažino su gyvūnais, puošė velykinius kiaušinius, susipažino su muzikos instrumentais, mokėsi pirščiukų pavadinimų, lipdė dirbinius iš molio, juos dekoravo, gamino žibintus, skaptavo moliūgus, dekoravo adventinius vainikus ir pan. Vasaros laikotarpiu Elektrėnų bibliotekoje buvo organizuota savaitės trukmės dieninė vaikų vasaros užimtumo stovykla „Atostogauk bibliotekoje - domėkis, būk kūrybiškas“, o Elektrėnų vaikų pasaulyje net 2 mėnesius veikė vaikų vasaros skaitykla, jos metu vaikai su tėveliais pramogavo, skaitė, piešė, spalvino, žaidė, dalyvavo edukacijose. Daug vaikų į bibliotekas pritraukė Šiaurės šalių literatūros savaitės renginiai.

Kompiuterinio raštingumo mokymai

Kompiuterinio raštingumo mokymai vyksta visose Elektrėnų savivaldybės bibliotekose, 2022 m. buvo apmokyti 202 bibliotekos lankytojai, mokymams skirta 113 val.

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs apsilankymai

2022 metų viduryje pradėta kurti nauja bibliotekos svetainė www.esvb.lt. Naujos svetainės kūrimo tikslas – kuo informatyvesnė, didesnės talpos svetainė, turinti daugiau funkcionalumą ne tik lankytojams, bet ir bibliotekos darbuotojams.

Iki metų pabaigos buvo sukurtas ir suprogramuotas svetainės dizainas, sukurta svetainės valdymo sistema, darbuotojai apmokyti kurti ir kelti turinį.

Vienas iš svetainės kūrimo uždavinių – Bibliotekos dienoraščio integracija į svetainę. Kiekvienas darbuotojas, pildantis Bibliotekos dienoraštį, su savo prisijungimu prie bibliotekos interneto svetainės turės galimybę suvesti visus reikiamus statistinius duomenis. Iki 2022 metų pabaigos dar veikė ir senoji ESVB svetainė adresu www.elektrenai.mvb.lt. Senojoje bibliotekos svetainėje metų pradžioje buvo sukurtos naujos skiltys – informacija ukrainiečiams ir Bibliotekai – 55.

2022 metais interneto svetainės seansų skaičius–16 405, svetainės puslapiai aplankyti 38 416 kartų.

Elektroninio katalogo kūrimas

2022 m. ibiblioteka.lt sistemos pagrindu buvo sukurti 2474 analiziniai kraštotyriniai įrašai (767 daugiau nei 2021 m.).

Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino paslaugomis

2022 m. naudojantis leidinių užsakymo paslauga (per ibiblioteka.lt) visoje ESVB sistemoje buvo užsakytas 681 leidinys (619 mažiau nei 2021 m.), rezervuotas 425 leidinys (344 daugiau nei 2021 m.).

Elektrėnų viešojoje bibliotekoje lankytojai gali naudotis savitarnos įrenginiu ir be bibliotekininko pagalbos išsiduoti sau norimus leidinius, 2022 m. šio savitarnos įrenginio pagalba skaitytojai išsidavė 3257 leidinius.

Per savitarnos grąžinimo įrenginį buvo grąžinta 10716 leidinių (8508 daugiau nei 2021 m.). Automatizuotą knygų grąžinimo įrenginį turi tik Elektrėnų viešoji biblioteka, Vievio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka turi tik grąžinimo „dėžę“, ji nėra automatizuota. Kaimo filialai neturi nei knygų grąžinimo įrenginio, nei „dėžės“.

Duomenų bazių panaudojimas

2022 metais Elektrėnų SVB bibliotekų vartotojai galėjo naudotis šiomis visatekstėmis duomenų bazėmis: Lietuvos standartizacijos departamento elektronine standartų parduotuve-katalogu, BNS, INFOLEX, EBSCO Publishing, NAXOS Music Library, Delfi plus, 15minMax.

Skaitytojų naudojimosi DB statistika

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

EBSCO		NAXOS		INFOLEX		BNS	
2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
506	117	978	1178	2335	236	1033	170

Duomenų bazės nėra labai populiarus paslauga, tačiau stengiamės kuo daugiau jas viešinti ir pastebėjome, kad 2022 m. naudojimas DB paslaugomis išaugo.

Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus

Gauta užklausų (vnt.)

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2022 m.		2021 m.		Skirtumas
	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta
Elektrėnų VB	4548	804	4664	1621	-116
Vievio MF	330	30	70	70	260
KF	1722	217	2163	758	-441
ESVB	6600	1051	6897	2448	-297

Į visas gautas užklausas buvo pateikti atsakymai, į kai kurias – išsamesnė informacija.

Naudojimas internetu paslaugomis

Visose ESVB tinklo bibliotekose lankytojai gali nemokamai naudotis iš projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ įsigytais kompiuteriais, prijungtais prie interneto. Visose bibliotekose yra užtikrinta ne mažesnė nei 30 Mbps interneto sparta, veikia WiFi. Kiekviename kaimo filiale yra vidutiniškai 5 kompiuteriai prijungti prie interneto, Elektrėnų bibliotekoje - 17, Vievio - 8.

Socialinių tinklų panaudojimas

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka turi savo paskyras Facebook, Instagram socialiniuose tinkluose bei YouTube tinkle. Visi ESVB filialai turi savo paskyras socialiniame tinkle Facebook.

YouTube tinkle 2022 metais bibliotekos renginiai sulaukė 2294 peržiūrų, t. y. 84 proc. daugiau nei 2021 m.

Bibliotekos Facebook paskyroje vaizdo įrašai peržiūrėti 2150 kartų. Iš viso per 2022 m. Facebook paskyra aplankyta 17 621 kartą. 2022 m. bibliotekos paskyrą sekė 235 nauji sekėjai.

VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANČIUS TOBULINTI PASLAUGAS

Projektai

2022 metais įgyvendinome 3 projektus, 1 neformalaus ugdymo programą vaikams, 1 neformalaus ugdymo programą suaugusiesiems bei 1 Kultūros paso programą:

✓ Baigėme įgyvendinti projekto „Kompleksinė meno terapija“ veiklas. Kompleksinės meno terapijos paslaugos buvo teikiamos Elektrėnuose gyvenantiems senyvo amžiaus gyventojams, patiriantiems socialinę atskirtį bei socialinės rizikos šeimoms. Projektas finansuojamas pagal Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą.

✓ Baigėme įgyvendinti 2 m. trukmės Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuojamą projektą „Mūzos sparno paliešti... Kūrybinių duetų vakarų ciklas“. Projektą įgyvendino Vievio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka, projektas buvo skirtas supažindinti krašto bendruomenę su profesionaliais meno, muzikos kūrėjais bei mokslo, žiniasklaidos atstovais ir kuriančiais kraštiečiais, jų veikla, kūryba ir pomėgiais.

✓ Įgyvendinome Elektrėnų savivaldybės dalinai finansuojamą vaikų vasaros užimtumo projektą „Atostogauk bibliotekoje – domėkis, būk kūrybiškas“. Projekto metu Elektrėnų bibliotekoje veikė 5 dienų vaikų vasaros stovykla, kurioje buvo ugdomi vaikų meniniai, kūrybiniai gebėjimai, mokoma bendravimo, gamtos pažinimo bei saviraiškos.

✓ Gilučių bibliotekoje buvo įgyvendinama Kultūros paso programa „Keramikos studija“. Per 2022 m. ši Kultūros paso programa buvo užsakyta 1 kartą, ja naudojosi 11 vaikų.

✓ Gilučių bibliotekoje buvo organizuojamas vaikų neformalus ugdymas „Keramikos užsiėmimai vaikams“, kurio dėka kaimo filialų vaikai turėjo galimybę kurti iš molio, pažinti etnokultūrinę tradiciją.

✓ Elektrėnų bibliotekoje buvo organizuojamas didelio populiarumo sulaukęs suaugusiųjų neformalus ugdymas pagal programą „Interjerinės lėlės gamyba“. 11 šios programos lankytojų (1 Ukrainos pilietė) mokėsi kurti interjerines lėles panaudojant antrines žaliavas.

Neskirtas finansavimas. 2022 m. Lietuvos Kultūros tarybai teikėme 4 projektines paraiškas, 3 iš jų nebuvo skirtas finansavimas. 2022 m. Elektrėnų savivaldybei teikėme 7 projektines paraiškas, vienai iš jų nebuvo skirtas finansavimas.

Dalyvavimas įvairiose kitų institucijų programose, projektuose

Metų knygos rinkimai. Kaip ir kiekvienais metais, visos Elektrėnų savivaldybės bibliotekos supažindino savo skaitytojus su „Metų knygos rinkimų“ akcija, pristatė knygas, skatino gyventojus domėtis šiuolaikine lietuvių literatūra, skatino skaityti.

Saugesnio interneto savaitė. 2022 m. Elektrėnų savivaldybės bibliotekos dalyvavo saugesnio interneto savaitės renginiuose, kurių tikslas atkreipti dėmesį į aktualius skaitmeninius iššūkius, skatinti saugesnį, ypač vaikų ir jaunuolių, naudojimąsi internetu ir skaitmeninėmis technologijomis.

Skaitmeninė savaitė. Visos savivaldybės bibliotekos dalyvavo visoje Europoje organizuojamoje kasmetinėje skaitmeninės įtraukties ir skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcijoje. Skatinome gyventojus atrasti technologijas, jų kuriamą naudą, pasinaudoti skaitmeninėmis galimybėmis savo kasdienėje bei profesinėje veikloje.

Šiaurės šalių literatūros savaitė. Kaip ir kiekvienais metais visos Elektrėnų bibliotekos organizavo Šiaurės šalių literatūros savaitės garsinio skaitymo renginius vaikams ir suaugusiems apie Šiaurės šalių gamtą.

Nacionalinė bibliotekų savaitė. 22-oji Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė (2022 m. balandžio 23-29 d.) buvo dedikuota tvarumo temai. Daugelis renginių buvo susieti su ekologija, bendruomenės įtraukimu į tvarias veiklas, medžiagų perdirbimu. Šį kartą Nacionalinė bibliotekų savaitė buvo atidaryta Anykščiuose, kur visi norintys galėjo dalyvauti 12 km. Žygyje po Anykščių apylinkes.

Skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“. Elektrėnų savivaldybės bibliotekos kiekvienais metais prisijungia prie skaitymo iššūkio, 2022 m. Pakalniškių filiale turėjome iššūkio rekordininkę, kuri "Vasaros su knyga" iššūkio metu įveikė 58 knygas.

Akcija „Knygų Kalėdos. Elektrėnų savivaldybės bibliotekos ir 2022 m. prisidėjo prie Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos akcijos „Knygų Kalėdos“. Akcijos metu gyventojai padovanojo 32 knygas (už 159,00 Eur)

Žaidimai „Auksinis protas“. 2022 metais „Auksinio proto“ žaidimas pritraukė dar daugiau žaidėjų. Pavasariniame 17-ame sezone buvo sužaista 16 žaidimų ir 13 žaidimų 18-ame rudens sezone. 2022 m. „Auksinio proto“ žaidime dalyvavo aštuonios komandos, komandose padaugėjo žaidėjų, pasikeitė ir komandos – vietoje iširusios komandos „Arklystu“ pradėjo žaisti komanda „Mes viską galim“. Visus žaidimus lydėjo linksma nuotaika, pergalių džiaugsmas. 17 sezono Elektrėnų divizione kovas laimėjo komanda „Viskas dėl Kristinos laužai“, 18 sezoną pergalę šventė komanda „Bus gerai!“.

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos projektas „Vilnijos vartai“. ESVB ir toliau partnerio teisėmis dalyvauja Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB rengiamame tęstiniame projekte, kuris skirtas kraštotyros informacijos sklaidai internete, kuriant portalą „Vilnijos vartai“. Kraštotyro fondą 2022 metais papildė šios knygos, kurios bus įkeltos į „Vilnijos vartai“ svetainę: „Abromiškių reabilitacinė ligoninė“. – Kaunas, (2022), „Trioletas Elektrėnams“. – Kaunas, (2022), „Vievio miesto ir jo apylinkių istorija“. – Vievis, (2022), „Vievis žemėlapiuose“. – Vilnius, (2022), „Šimtas nuotraukų iš šimto Beičionių parapijos metų“. – Kaišiadorys, (2022), „Lietuvos energetika IX“ – Vilnius, (2022).

VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Bibliotekos viešinimas

2022 m. skyrėme daugiau dėmesio bibliotekos įvaizdžio formavimui. Bibliotekos interneto svetainėje adresu <http://biblioteka.elektrenai.lt>, Facebook puslapyje: <https://www.fb.com/biblioteka.elektrenai.lt>, Instagram paskyroje: https://www.instagram.com/elektrenu_biblioteka/ bei vietinėje spaudoje – laikraščiuose „Elektrėnų žinios“ ir „Elektrėnų kronika“ buvo nuolat viešinama informaciją apie bibliotekų veiklas, pristatomos naujai gautos knygos, įgyvendinami projektai bei iniciatyvos. Daugiausiai informacijos, skirtos viešinimui, buvo pristatyta per bibliotekos Facebook puslapį: buvo pristatomos naujai gautos knygos, edukacijos, projektinės veiklos, bibliotekų renginiai ir pan. Daugiausiai teigiamų reakcijų ir komentarų visada susilaukia naujai pristatomos knygos arba įrašai apie kraštiečius kūrėjus, jų nuveiktus darbus ar švenčiamas sukaktis.

Elektrėnų biblioteka 2022 m. minėjo 55-erių metų sukaktį. Ta proga buvo viešintos akcijos, konkursai, suskurti lankstinukai, skirtukai knygoms, parengta ir viešinta paroda „55 laiptai į XXI amžiaus biblioteką: 1967-2022“, kurioje atsispindi bibliotekos veikla įvairiais laikotarpiais.

Bibliotekos veikla 2022 m. buvo viešinta žurnale „Tarp knygų“, Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB regiono tinklaraštyje <https://www.amb.lt/regionas/lt>, bibliotekos paslaugos pristatytos LNB forume „Kultūra atrakina“, AMB organizuotame Skaitymo festivalyje. Apie Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekos naujo pastato atidarymą skelbta įvairiuose internetiniuose portaluose, KM puslapyje.

2022 metais pradėta kurti nauja ESVB svetainė, kurioje numatyta daugiau funkcionalumų. 2022 m. pirmą kartą Facebook puslapyje pristatėme 2021 m. ESVB veiklos ataskaitą visuomenei.

Elektrėnų SVB projekto metu išleistų edukacinių leidinių „Elektrėnų krašto kultūros paveldas vaikams“ pagrindu gimęs bendradarbiavimas su Kaišiadorių KC ir Kaišiadorių šv. Faustinos mokykla išaugo į jaunuolių su negalia darbų parodą, kuri buvo eksponuojama ne tik Elektrėnų bibliotekos erdvėse, Kaišiadoryse, Kaune, bet ir LR Seime.

Straipsniai apie biblioteką vietinėje, respublikinėje spaudoje bei internete

	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose
Elektrėnų VB	273	42	0	231	62	36	3	23
Vievio MF	36	35	1	0	2	2	0	0
KF	162	57	1	104	100	53	0	47
ESVB	471	134	2	335	164	91	3	70

Palyginus su 2021 m. straipsnių iš viso skaičius padidėjo 182 proc., didžiausias straipsnių padidėjimas jaučiamas Elektrėnų VB.

Atstovavimas ir partnerystė

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka nuolat bendradarbiauja su Elektrėnų savivaldybės kultūros ir švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis. Organizuojant įvairius bibliotekos renginius, edukacijas, vedant mokymus bendradarbiaujame su darželiais, mokyklomis, Paramos šeimai tarnyba, neįgaliųjų organizacijomis, Visuomenės sveikatos biuru, laikraščių „Elektrėnų žinios“ ir „Elektrėnų kronika“ redakcijomis ir pan.

2022 m. Elektrėnų viešojoje bibliotekoje, bendradarbiaujant su Jaunimo reikalų departamentu, 4 savanorės atliko 6 mėn. trukmės jaunimo savanorišką tarnybą. Jos intensyviai dalyvavo Elektrėnų bibliotekos veikloje, prisidėjo prie renginių, akcijų organizavimo, padėjo administruoti bibliotekos Instagram paskyrą. Pakalniškių filiale 1 savanoris atliko 6 mėn. trukmės jaunimo savanorišką tarnybą. Jis prisidėjo prie renginių ir akcijų organizavimo bei jų viešinimo, padėjo administruoti Pakalniškių bibliotekos Facebook paskyrą.

VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

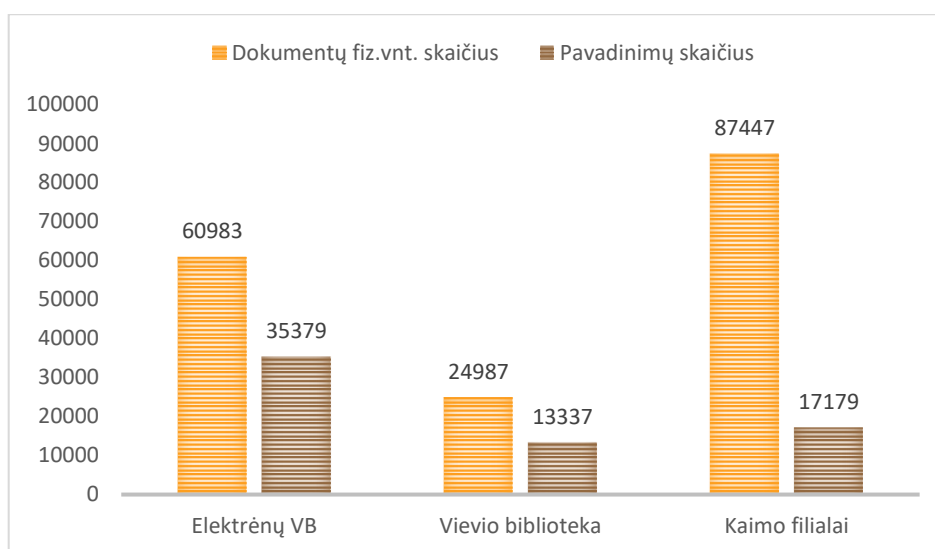
Fondo būklė

ESVB fonduose 2022-12-31 buvo 173 417 fiz. vnt. ir 35 498 pav. dokumentų.

- Elektrėnų VB fonduose yra 60 983 fiz. vnt. ir 35 379 pav. dokumentų;
- Vievio MF – 24 987 fiz. vnt. ir 13 337 pav. dokumentų;
- KF – 87 447 fiz. vnt. ir 17179 pav. dokumentų.

Vidutinis kaimo padalinio dokumentų fondų dydis 8 744 fiz. vnt.

Diagrama Nr.1. ESVB dokumentų fondas 2022-12-31

Kaimo filialuose esančių dokumentų fondas sudaro 50,42 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo, Elektrėnų VB fondas sudaro 35,16 proc., o Vievio MF fondas - 14,41 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo.

Teminė dokumentų fondo sudėtis 2022 - 2021 m. (be periodikos)

	Grožinė literatūra		Mokslo šakų literatūra	
	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.
	fiz.vnt.	fiz.vnt.	fiz.vnt.	fiz.vnt.
Elektrėnų VB	32136	32761	21518	21574
Vievio MF	12455	13171	6987	7207
Kaimo filialai	51807	52680	16727	15695
Viso ESVB	96398	98612	45232	44476

Didžiąją dalį dokumentų fondo sudaro grožinė literatūra 56,9 proc. (2021 m. – 56,1 proc.), palyginus su 2021 m. grožinės literatūros įsigyta 2 proc. daugiau. Šakinės literatūros procentas bendrame bibliotekos fonde sudaro 25,6 proc. (2021 m. – 26,3 proc.). Nežymų šakinės literatūros sumažėjimą sąlygojo ir periodiškai atliekami filialų fondų patikrinimai, kurių metu atrenkama ir nurašoma pasenusi, sugadinta ir neaktuali mokslo šakų literatūra. Grožinės literatūros buvo nurašyta dvigubai mažiau nei praėjusiais metais.

Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai ir tęstiniai leidiniai (2022-12-31)

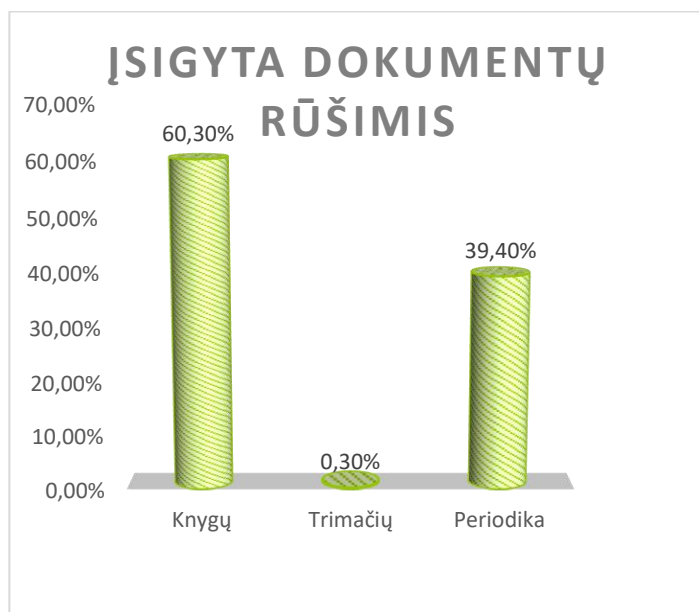
	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
Elektrėnų VB	60983	35379	32761	53,7	21574	35,4	6648	10,9
Vievio MF	24987	13337	13171	52,7	7207	28,8	4609	18,5
KF	87447		52680	60,2	15695	17,9	19072	21,9
Viso ESVB	173417	35498	98612	56,9	44476	25,6	30329	17,5

Periodinių leidinių fondas sudaro 17,5 proc. viso bibliotekos dokumentų fondo.

Dokumentų gautis

ESVB komplektuodama spaudinių ir kitų dokumentų fondus, orientuojasi į pagrindines vartotojų grupes ir jų poreikius. Kiekvienais metais prioritetiniais pagrindais komplektuojama originalioji ir verstinė vaikų literatūra (grožinė ir mokslo populiarinimo), lietuvių rašytojų kūriniai vaikams, vaikų literatūros kritika, vaikų periodika ir informaciniai leidiniai. 2022 m. vaikų literatūros gautis sudaro 41,7 proc. visų gautų dokumentų. Didelis dėmesys skiriamas kraštotyros fondo komplektavimui. 2022 m. įsigyta 146 kraštotyros dokumentai.

Diagrama Nr.2. ESVB įsigytų dokumentų sudėtis

Spaudiniai, laikmenos ir kiti dokumentai komplektuojami vadovaujantis Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklėmis. Visi nauji dokumentai buvo pirkti tiesiai iš leidėjų, pasinaudojant akcijomis ir nuolaidomis. Per 2022 m. bendradarbiauome su 29 leidyklomis ir 6 autoriais. Autoriai daugiausia yra kraštiečiai, kurių išleistas knygas kaupiame kraštotyros fonde.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta 2022 m. sausio 12 d., tad skaitytojus naujos knygos pasiekė tuoj po sutarties pasirašymo. Elektrėnų savivaldybė skiria lėšų periodikos prenumeratai ir kraštotyros dokumentams įsigyti.

2022 m. iš viso gauta 7857 fiz.vnt. (1019 pavadinimų) naujų dokumentų, iš jų:

- ✓ knygų ir serialinių leidinių – 7843 fiz. vnt.;
- ✓ trimačių dokumentų – 14 fiz. vnt.

2022 metais naujai gautų dokumentų procentas visame ESVB fonde yra 4,5 proc.

2022 m. gauta 770 fiz. vnt. arba 9,8 proc. dokumentų su periodika mažiau nei 2021 m. ir 39 fiz. vnt. arba 0,8 proc. mažiau dokumentų be periodikos nei 2021 m., nes biblioteka mažiau prenumeravo laikraščių ir žurnalų, o taip pat dėl pabrangusių knygų jų įsigyta mažiau. 2022 m. 28,3 proc. visų gautų knygų sudarė skaitytojų, bibliotekos rėmėjų dovanos bei leidiniai, kurių leidybą iš dalies finansuoja Kultūros tarybos rėmimo fondas. Kraštietis rašytojas ir žurnalistas Juozas Kundrotas padovanojo 39 savo kūrybos knygas. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla padovanojo bibliotekai 187 fiz. vnt. UAB „Tesus“ Vievio m. Lazdynų Pelėdos bibliotekai įkurtuvių proga padovanojo 56 fiz. vnt. naujų knygų. Bibliotekos skaitytojai, kurie nepanoro būti įvardinti, papildė bibliotekos fondą 499 knygomis.

2022 m. iš naujai gautų dokumentų 78,9 proc. sudarė grožinė literatūra:

- ✓ Elektrėnų VB – 74,2 proc.;
- ✓ Vievio MF – 73,4 proc.;
- ✓ KF – 83,6 proc.

Grožinės literatūros įsigyta 2 proc. daugiau nei 2021 m.

2022 m. iš naujai gautų dokumentų 21,1 proc. (2,1 proc. mažiau nei 2021 m.) sudarė šakinės literatūros dokumentai:

- ✓ Elektrėnų VB – 25,8 proc.;
- ✓ Vievio MF – 26,6 proc.;
- ✓ KF – 16,4 proc.

Vaikų literatūra sudaro 41,7 proc. naujai gautų dokumentų (22,6 proc. daugiau nei 2021 m.)

Praėjusiais metais vienas gautas dokumentas vidutiniškai kainavo 8,05 euro (7,4 proc. daugiau nei 2021 m.). Biudžeto lėšomis vieno įsigyto dokumento kaina buvo 8,87 euro (2021 m. vieno įsigyto dokumento kaina buvo 4,6 proc. mažesnė).

Iš viso įsigyta dokumentų (fiz. vnt. ir n. pav.)

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.
Elektrėnų VB	2236	1044	1901	862	-335	-182
Vievio MF	1338	661	1452	757	+114	+96
KF	5053	508	4504	532	-549	+24
Viso ESVB	8627	1086	7857	1019	-770	-67

Per metus įsigyta iš viso dokumentų (su periodika):
vidutiniškai viename miesto filiale – 1452 fiz. vnt. 757 pav.;
vidutiniškai viename kaimo filiale – 450 fiz. vnt. 53 pav.

Naujai gauti dokumentai be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz.vnt.	n.pav.	fiz. vnt.	n.pav.	
Elektrėnų VB	1466	1021	1280	847	-186
Vievio MF	780	646	977	739	+197
KF	2549	497	2499	523	-50
Viso ESVB	4795	1063	4756	1002	-61

Gauta grožinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	1046	683	950	595	-96
Vievio MF	557	449	717	539	+160
KF	2084	393	2089	403	+5
Viso ESVB	3687	714	3756	688	+69

Gauta šakinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n.pav.	fiz. vnt.	n.pav.	
Elektrėnų VB	420	338	330	252	-90
Vievio MF	223	197	260	200	+37
KF	465	104	410	120	-55
Viso ESVB	1108	349	1000	314	-35

Gauta periodinių leidinių

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	
Elektrėnų VB	770	116	621	86	-149
Vievio MF	558	73	475	61	-83
KF	2504	60	2005	52	-499
Viso ESVB	3832	124	3101	89	-731

Spausdintų periodinių leidinių prenumeratai lėšas skiria Elektrėnų savivaldybė. Periodika buvo prenumeruojama iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Kaimo žinios“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Elektrėnų žinios“, UAB „Elektrėnų kronika“.

2022 m. spausdintos periodikos gauta 3101 fiz. vnt. už 10250,05 Eur. Tame skaičiuje prenumeruotų leidinių gauta 2622 fiz. vnt. už 7757,80 Eur ir 479 fiz. vnt. už 2492,25 Eur dovanuoja leidėjai, Elektrėnų savivaldybės administracija, Lietuvos kariuomenės kanceliarijos Karinės periodikos redakcija bei Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas. 2022 m. gauta

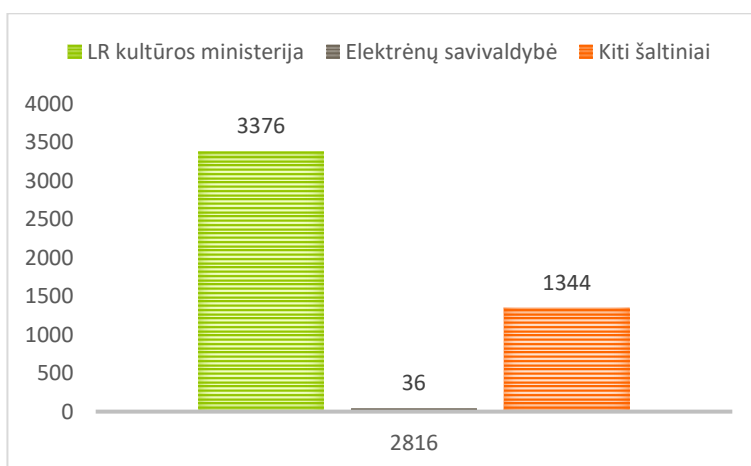
731 fiz. vnt. arba 23,6 proc. periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais, nes mažėja prenumeratai skirtos lėšos, o prenumeratos kainos didėja, ypač spaudos pristatymas į kaimo vietas, ir šiek tiek mažėja poreikis. Palyginus su 2021 m. ataskaitiniais metais periodinių leidinių gauta:

Elektrėnų VB gavo 149 fiz. vnt. arba 24 proc. periodinių leidinių mažiau; Vievio MF – 80 fiz. vnt. arba 17,5 proc. periodinių leidinių mažiau; KF – 499 fiz. vnt. arba 25 proc. periodinių leidinių mažiau. Vienam filialui vidutiniškai teko 200,5 fiz. vnt. periodinių leidinių. Periodinių leidinių pavadinimų gauta 35 vnt. arba 39,3 proc. mažiau nei praėjusiais metais.

2022 m. biblioteka prenumeravo 49 pavadinimų žurnalų ir laikraščių, 12 pavadinimų mažiau nei pernai. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas dovanojo 40 pavadinimų žurnalų ir laikraščių, 17 pavadinimų mažiau nei pernai. Elektrėnų savivaldybės administracija dovanojo bibliotekos skyriams ir filialams žurnalo „Miškai” prenumeratą.

2022 metų lėšos pagal finansavimo šaltinį dokumentams įsigyti (be periodikos) :

Diagrama Nr. 3. ESVB dokumentų gavimas be periodikos pagal finansavimo šaltinį

Dokumentų nurašymas

Nurašyta dokumentų iš viso (fiz. vnt. ir pav.) be periodikos

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2021 m.		2022 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.
Elektrėnų VB	714	326	599	402	-115	-76
Vievio MF	3608	2765	41	29	-3567	-2736
KF	2642	144	2658	235	+16	+91
Viso ESVB	6964	400	3298	485	-3666	+85

2022 m. pripažintų nereikalingais arba netinkamais naudoti bibliotekos dokumentų nurašyta 3298 fiz. vnt. t.y. 111,2 proc. mažiau nei 2021 m. Pagal nurašymo priežastis nurašyta: susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai sudaro 2621 fiz.vnt. t.y. 79,5 proc.; praradę aktualumą sudaro 638 fiz.vnt. t.y. 19,3 proc.; trūkumai fonduose sudaro 39 fiz.vnt. t.y. 1,2 proc. nuo bendro nurašytų dokumentų kiekio. Periodinių leidinių nurašyta 2948 fiz.vnt., tad iš viso 2022 m. buvo nurašyta 6246 fiz.vnt. dokumentų, t.y. 11,5 proc. mažiau nei praėjusiais metais. 2022 m. iki gruodžio 31 d. buvo atlikti fondo patikrinimai penkiuose kaimo filialuose: Beičionių, Gilučių, Pakalniškių, Pastrėvio ir Žebertonių bibliotekose. Patikrinus šių bibliotekų dokumentų fondus, nustatyti trūkumai sudarė 37 fiz.vnt. dokumentų, tačiau patikrinimo ir trūkstamų dokumentų nurašymo aktai sudaryti 2023 m. sausio mėnesį, todėl visi duomenys pateks į 2023 m. ataskaitą.

Kraštotyros dokumentų fondas ir jo panaudojimas

Kraštotyros fondas, kraštotyros įrašų skaičius, kraštotyros darbų skaičius

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	2022 m. parengtų kraštotyros darbų skaičius
Elektrėnų VB	2503	4
Vievio MF	422	4
KF	1773	10
ESVB	4698	18

Bibliotekų kraštotyros fonduose iš viso saugoma 4698 fiz. vnt. spaudinių, per 2022 m. kraštotyros dokumentų fondas pasipildė 21 nauju leidiniu. Iš viso kraštotyros fonde 2022-12-31 buvo 511 kraštotyros darbų.

Per 2022 m. Elektrėnų savivaldybės bibliotekų kraštotyros fondus papildė 108 nauji kraštiečių kūrybos leidiniai bei leidiniai apie Elektrėnų kraštą. Knyga apie Vievį ir to krašto apylinkes „Vievio miesto ir jo apylinkių istorija“, išleista jubiliejinėms 500-osioms sukakties metinėms paminėti, knygą sudarė Romutė Lapinskienė. Antroji knyga skirta Vievio 500-osioms sukakties metinės paminėti „Vievis žemėlapiuose“, šios knygos sudarytojai: Algimantas Muzikevičius, Virgilijus Poviliūnas bei Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialo vedėja Irena Senulienė. Šiame leidinyje pristatomi 88 istoriniai ir šiuolaikiniai žemėlapiai, kuriuose pažymėtas Vievis. Chronologiškas leidinys apima laikotarpį nuo pirmo žinomo Vievio paminėjimo žemėlapyje 1597-aisias iki šių dienų. Beičionių parapijos 100-mečiui paminėti išleista knyga „Šimtas nuotraukų iš šimto Beičionių parapijos metų“, knygoje aprašyti svarbūs įvykiai Beičionių šv. Kryžiaus Išaukštinimo parapijai nuo 1922 metų. 50-ies metų sukakčiai paminėti Elektrėnų profesinio mokymo centras išleido knygą apie šios mokyklos istoriją, kuri prasidėjo 1967 metais. Minint Lietuvos elektrinės I-ojo bloko paleidimo 60 metų sukaktį išleistas enciklopedinio leidinio „Lietuvos energetika“ IX tomas, skirtas energetikos dispečerizacijos pradžia ir jos plėtrai. Poeto, eseisto, prozininko, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Rimvydo Stankevičiaus išleista 10-oji poezijos rinkinio knyga „Įsitvėrimai“. Knyga apie Abromiškių reabilitacijos ligoninę „Abromiškių reabilitacijos ligoninė. Norintiems jaustis geriau“. Elektrėnų savivaldybės literatų klubo „Strėva“ išleido Tarptautinį almanachą skirtą Elektrėnams, kurio pavadinimas „Trioletas Elektrėnams“. Ir kiti kraštiečių leidiniai.

Informacinių dokumentų fondas

Informacinis fondas

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2022 m.	2021 m.	Skirtumas
Elektrėnų VB	2230	2315	-85
Vievio MF	631	790	-159
KF	2652	2592	60
ESVB	6190	5697	-184

ESVB iš viso sukaupia 6190 fiz. vnt. informacinių leidinių, tai sudaro 3,5 proc. nuo viso bibliotekos dokumentų fondo. Pastebime, kad vis daugiau informacijos persikėlus į internetą, Informacinio fondo paklausa kasmet mažėja.

Vidutiniškai kiekvienas kaimo filialas turi 265 fiz. vnt. informacinių leidinių.

Regėjimo negalia turinčių vartotojų fondas

Elektrėnų bibliotekoje regėjimo negalia turintys asmenys gali naudotis Lietuvos audiosensorinės bibliotekos teikiamomis paslaugomis. 2022 m. šiomis paslaugomis pasinaudojo 6 vartotojai, kuriems išduotos 246 garsinės knygos, regėjimo negalia turintys skaitytojai Elektrėnų bibliotekoje apsilankė 17 kartų. Lietuvos audiosensorinė biblioteka suteikė Elektrėnų bibliotekai galimybes naudotis garsinių knygų grotuvais, šia paslauga 2022 m. pasinaudojo 6 vartotojai. 2022 metais vartotojai pradėti registruoti į Lietuvos audiosensorinę biblioteką per www.elvis.lt svetainę. Prisiregistravę vartotojai gali tiesiogiai klausyti ar įsirašyti į atminties kortelę audioknygas. 2022 m. į www.elvis.lt buvo užregistruota 10 vartotojų.

2022 m. liepos mėn. Elektrėnų bibliotekoje lankėsi Lietuvos aklių bibliotekos darbuotojos. Jos bibliotekininkams organizavo mokymus „Apie disleksiją paprastai: kodėl kai kuriems vaikams sunkiau skaityti“, renginio metu sužinojome kaip reikia elgtis su vaikais, kurie turi skaitymo sutrikimų.

TBA

2022 m. TBA paslauga naudojosi 4 Elektrėnų VB lankytojai: išsiųsti 4 TBA užsakymai ir gauti 4 užsakymų dokumentai.

Fondo apyvartos rodiklis

(Lyginamoji 2022 m. ir 2021 m. analizė)

	2022 m. fondo apyvartos rodiklis	2021 m. fondo apyvartos rodiklis	Skirtumas
Elektrėnų VB	0,57	0,59	-0,02

Vievio MF	0,32	0,17	0,15
KF	0,51	0,57	-0,06
ESVB	0,50	0,52	-0,02

Fondo apyvartos rodiklis išliko labai panašus kaip ir 2021 m., tik matomas rodiklio padidėjimas Vievio miesto Lazdynų pelėdos filiale, kadangi 2022 m. Lazdynų Pelėdos filialas jau dirbo visus metus, skirtingai nei 2021 m.

Dokumentų fondo apsauga

ESVB fondai tikrinami vadovaujantis LR Kultūros ministro įsakymu „Dėl bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patikrinimo“. Bibliotekose, kurių dokumentų fondas neviršija 15 tūkst. fiz. vnt. (visi kaimo filialai) fondo patikrinimas daromas kas 5-7 metai, bibliotekose, turinčiose 15–50 tūkstančių fizinių vienetų fondus (Vievio filialas) – kas 10–15 metų; turinčiose 50–100 tūkstančių (Elektrėnų centrinė biblioteka) – kas 15–20 metų; Taip pat fondai visada yra tikrinami pasikeitus atsakingam asmeniui.

Biblioteka	Paskutinio fondo patikrinimo data
Elektrėnų VB	2015 m.
Žebertonių KF	2022 m.
Pylimų KF	2021 m.
Beižionių KF	2022 m.
Gilučių KF	2022 m.
Jagėlonių KF	2021 m.
Kazokiškių KF	2016 m.
Kietaviškių KF	2021 m.
Pakalniškių KF	2022 m.
Pastrėvio KF	2022 m.
Semeliškių KF	2021 m.
Vievio MF	2021 m.

Ataskaitiniais metais fondo patikrinimas buvo atliktas Žebertonių, Beižionių, Gilučių, Pakalniškių ir Pastrėvio filialuose.

Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje

Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje priklauso nuo finansavimo bei bibliotekos rėmėjų. Ataskaitiniais metais fondas atsinaujino 4,5 proc. Per ataskaitinius metus, bibliotekos rėmėjai - leidyklos ir autoriai taip pat prisidėjo prie leidinių atnaujinimo bibliotekose, bibliotekai dovanavo 1178 fiz. vnt. knygų už 6698,82 Eur.

Vartotojų negrąžintų dokumentų išieškojimo būdai, šio darbo rezultatai, problemos

ESVB yra priėmusi sprendimą delspinigių už laiku negrąžintus leidinius iš skaitytojų neimti, vietoj skolos skaitytojai atneša panašios vertės knygų.

ESVB dažniausiai naudojami šie negrąžintų dokumentų išieškojimo būdai:

- ✓ skambučiai telefonu,
- ✓ elektroniniai priminimo laiškai,
- ✓ pranešimų įteikimas skaitytojo nurodytu gyvenamosios vietos adresu.

Problemos: kartais skaitytojai yra nepasiekiami jų nurodytais kontaktais.

IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

Dalyvavimas respublikiniuose tyrimuose

Elektrėnų SVB 2022 metais dalyvavo šiuose regioniniuose ir respublikiniuose tyrimuose ir apklausose:

- ✓ AMB tyrime „Bibliotekos matomumas vietos bendruomenėje“;
- ✓ AMB organizuotoje apklausoje „Vilniaus regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojų 2023 m. kvalifikacijos kėlimo poreikis“;
- ✓ AMB vykdytoje apklausoje „Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų darbuotojų užsienio kalbų įgūdžiai ir tobulinimosi neformaliojo švietimo srityje poreikis“;
- ✓ LKT organizuotame tyrime „Regionų kultūros organizacijų apklausa“;
- ✓ LNB vykdytame tyrime „Biblioterapijos įveiklinimas“;
- ✓ LNB organizuotame respublikiniame tyrime „Lietuvos bibliotekų lankytojų tyrimas“.

Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai

Metodinės veiklos tikslas – kelti bibliotekininkų bendrąsias ir profesines kompetencijas, skatinti jų kūrybiškumą, organizuoti praktinę pagalbą filialų darbuotojams. Pagrindinės kryptys: bibliotekos dokumentų rengimas, filialų veiklos organizavimas, patikra ir praktinės pagalbos teikimas, mokomųjų seminarų, bibliotekininkų pasitarimų, bibliotekos procesų tobulinimas ir naujų technologijų diegimas, bibliotekų veiklos apibendrinimas, projektinė veikla.

Metodinių rekomendacijų rengimas

- ✓ parengtas įsimintinų 2022 m. kraštiečių datų kalendorius;
- ✓ parengtas „Atmintinų datų kalendorius 2022 metams“;
- ✓ parengta „Renginio atmintinė“.

Praktinės pagalbos teikimas

Elektrėnų VB specialistai teikė metodinę ir praktinę pagalbą filialų darbuotojams fondų patikros, dokumentų nurašymo, kraštotylinės veiklos, dokumentų parodų rengimo ir kitais bibliotekinės veiklos klausimais, konsultavo filialų bibliotekininkus, mokė naujai priimtus darbuotojus, telefonu, el. paštu bei išvykų į filialus metu. Seminaro metu ir nuvykus į filialus, bibliotekininkai buvo supažindinti su naujais bibliotekos norminiais dokumentais.

Semeliškių filiale pradėjo dirbti nauja darbuotoja, kuriai teiktos metodinės konsultacijos ir rekomendacijos įvairiais bibliotekinės veiklos klausimais.

Metodikos ir komunikacijos skyriuje dirbti pradėjo vyriausioji metodininkė, kuri supažindinta su Metodikos ir komunikacijos skyriaus tikslais ir uždaviniais, metų planu, pareigybės funkcijomis, numatytais veiklomis.

X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

Bibliotekos organizacinė struktūra

ESVB dirba pagal 2022 m. gruodžio 2 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-62 patvirtintą struktūrą, kurią sudaro šie centrinės bibliotekos skyriai ir teritoriniai padaliniai-filialai:

- ✓ Metodikos ir komunikacijos skyrius;
- ✓ Informacinių išteklių skyrius;
- ✓ Infrastruktūros skyrius;
- ✓ Skaitytojų aptarnavimo skyrius;
- ✓ Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialas ir 10 kaimo filialų: Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Pakalniškių, Pastrėvio, Pylimų, Semeliškių, Žebertonių.

2022 m. keitėsi struktūrinių padalinių pavadinimai: Komplektavimo skyrius buvo pavadintas Informacinių išteklių skyriumi bei išplėstos šio skyriaus funkcijos (perduotas kraštotyris darbas), Abromiškių filialas buvo pavadintas Žebertonių filialu, Balceriškių filialas – Pylimų filialu, Vievio miesto filialui suteiktas Lazdynų Pelėdos vardas. Nuo 2022 m. ESVB neturi Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus, šio skyriaus funkcijas perėmė Skaitytojų aptarnavimo skyrius.

Skyrių funkcinė atsakomybė

Metodikos ir komunikacijos skyrius. Skyrius inicijuoja informacijos teikimą visuomenei, įstaigoms, organizacijoms, žiniasklaidai; pristato Bibliotekos vykdomą veiklą per įvairias komunikacines priemones; administruoja Bibliotekos pagrindinius socialinius tinklus, Bibliotekos svetainę; kaupia informaciją apie Bibliotekos komunikacinę veiklą – įgyvendinamas programas, projektus, renginius, parodas, paminėjimus žiniasklaidoje; pagal kompetenciją rengia pranešimus spaudai, pristatomuosius straipsnius, kuria kitokio pobūdžio turinį Bibliotekos interneto svetainei, socialinės komunikacijos kanalams; analizuoja ir stebi Bibliotekos veiklos pokyčius, numato komunikacijos plėtos tendencijas, teikia pasiūlymus ir rekomendacijas Bibliotekos veiklos tobulinimo klausimais; organizuoja naujausių su bibliotekos veikla susijusių dokumentų ir metodinių rekomendacijų bei profesinės literatūros apžvalgas; organizuoja metodines išvykas į struktūrinius teritorinius padalinius, teikia rekomendacijas veiklos tobulinimo bei darbo organizavimo klausimais, prižiūri, kaip jos įgyvendinamos.

Informacinių išteklių skyrius. Skyrius skirtas formuoti bibliotekos dokumentų fondo struktūrą, atsižvelgiant į savivaldybės istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą, užtikrinti racionalų bibliotekos turimų lėšų panaudojimą naujiems dokumentams įsigyti. Skyrius atsakingas už bibliotekų fondų struktūrą, formavimą, apskaitą, saugojimą, naujų dokumentų tvarkymą, viešinimą, sisteminimą ir paskirstymą struktūriniams padaliniams. Nuo 2022 m. spalio mėn. Dokumentų komplektavimo skyrius reorganizuotas pakeičiant pavadinimą į Informacinių išteklių skyrių ir pridėtos papildomos funkcijos susijusios su bibliotekine kraštotyra. Skyriuje dirba dvi bibliografsės atsakingos už informacijos, susijusios su aptarnaujama teritorija kaupimą, saugojimą, publikavimą, viešinimą, bibliografinių duomenų bazių ir informacinių leidinių rengimą.

Infrastruktūros skyrius. Skyriaus paskirtis - užtikrinti, kad visos bibliotekos darbui reikalingos priemonės ir aplinka būtų tinkama, t. y. aprūpinti bibliotekas ūkinėmis, kanceliariinėmis bei kitomis prekėmis bei inventoriu, užtikrinti inventoriaus funkcionalumą. Rūpintis ir užtikrinti tinkamą darbų ir sveikatos, priešgaisrinę ir civilinę saugą. Organizuoti ir

užtikrinti tarnybinio automobilio priežiūrą. Organizuoti ESVB turto apsaugą. Organizuoti ir pagal galimybes atlikti einamąjį ESVB patalpų remontą.

Skaitytojų aptarnavimo skyrius. Skyriaus paskirtis – kaupti spaudinius ir kitus dokumentus, atnaujinti, nuolat pildyti fondus, tvarkyti, apskaityti ir saugoti, nurašyti iš dokumentų fondo aktualumą praradusius, susidėvėjusius leidinius ir kitus dokumentus. Užtikrinti kvalifikuotą ir efektyvų vartotojų aptarnavimą bibliotekoje, bendradarbiauti su kitais bibliotekos struktūriniais padaliniais, įgyvendinti inovatyvius sprendimus gerinant Bibliotekos paslaugų kokybę, skatinant vartotojų kultūrinį raštingumą, kūrybingumą ir mokymąsi visą gyvenimą. Pagal kompetenciją nagrinėti ir spręsti aktualias vartotojų aptarnavimo veiklos problemas, dalyvauti tobulinant vartotojų aptarnavimo ir paslaugų kokybę. Užtikrinti vartotojų konsultavimą ir aptarnavimą informaciniais išteklių. Vykdyti vartotojų registravimo, informavimo ir apskaitos kontrolę, ataskaitinių statistinių duomenų apskaitą, duomenų kaupimą. Organizuoti informacinį vartotojų aptarnavimą. Skolinti dokumentus, kontroliuoti jų gražinimo terminus. Organizuoti tyrimus, susijusius su vartotojų poreikiais. Teikti TBA paslaugas. Teikti metodinę pagalbą padaliniams. Teikti paslaugas regos ar kitą negalią turintiems asmenims, bendradarbiauti su Lietuvos audiosensorine biblioteka. Rengti tradicines bei virtualias parodas. Organizuoti renginius, edukacijas. Skatinti skaitymą įvairias tradiciniais ir netradiciniais būdais.

Bendroji darbuotojų charakteristika

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekininkai, turintys bibliotekininkystės ar informacijos mokslų srities išsilavinimą	Profesionalūs bibliotekininkai dirbantys ne visą dieną
Elektrėnų VB	30	17	7	0
Vievio MF	5	3	2	0
KF	11	10	1	0
ESVB	46	30	10	0

2022-12-31 duomenimis ESVB dirbo 46 darbuotojai (47 etatai), iš jų 30 bibliotekininkų. 33 proc. dirbančiųjų bibliotekininkų turi bibliotekininkystės ar informacijos mokslų srities išsilavinimą, likę 67 proc. darbui reikalingus įgūdžius yra įgiję dirbdami. Visi bibliotekininkai, tiek dirbantys centrinėje bibliotekoje, tiek ir filialuose dirba pilnu etatu.

2022 m. vyko darbuotojų kaita, į užtarnautą poilsį, sulaukus pensinio amžiaus išėjo ilgametės Periodinių leidinių skaityklos vyresn. bibliotekininkė bei Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus vedėja. 2022 m. atlikti karinę tarnybą buvo pašauktas Metodikos ir komunikacijos skyriaus svetainės administratorius. Semeliškių filialo vyr. bibliotekininkė buvo perkelta į Metodikos ir komunikacijos skyriaus vyr. metodininkės pareigas, o Semeliškėse pradėjo dirbti vyresn. bibliotekininkė, turinti bibliotekinio darbo Trakų savivaldybės viešojoje bibliotekoje patirties.

Darbuotojų išsilavinimas

	Auštasis	% su aukštesniu išsilavinimu	Aukštesnis	% su aukštesniu išsilavinimu	Kitas	% su kitu išsilavinimu
Elektrėnų VB	13	43,3	10	33,3	7	23,4
Vievio MF	4	80	0	0	1	20
KF	2	18,2	7	63,6	2	18,2
ESVB	19	41,3	17	37	10	21,7

Net 41,3 proc. ESVB darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą.

Darbuotojų profesionalumo ugdymas

	Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją skaičius	Kiek kartų kėlė kvalifikaciją iš viso	Vidutinis kvalifikacijos kėlimo kartų skaičius
Elektrėnų VB	16	35	2,19
Vievio MF	4	14	3,5
KF	10	21	2,1
ESVB	29	70	2,41

2022 m. net 3 darbuotojos, dirbančios su vaikais, išklausė pedagoginių ir psichologinių žinių kursą bei gavo pažymėjimą, leidžiantį vykdyti neformalaus ugdymo veiklas su vaikais. 3 darbuotojos dalyvavo bibliotekininkystės pagrindų mokymuose, darbuotoja, dirbanti su jaunimu baigė „Profesinė anglų kalba kultūros darbuotojams“ mokymus. Edukatorė darbui su jaunimu taip pat dalyvavo mokymuose „3D modeliavimas pradedantiesiems ir galimas taikymas edukacijose“, Metodikos ir komunikacijos skyriaus vedėja dalyvavo profesiniuose mokymuose „Regiono bibliotekų tinklaraštis. SVB bibliotekų tinklaraščio administratoriams“, „Tinklapių ir dokumentų prieinamumas – kad informaciją galėtų pasiekti visi“. Direktorius pavaduotoja dalyvavo Jaunimo reikalų departamento organizuotuose mokymuose „Cross over“, apie Erasmus+ teikiamas galimybes. Dauguma kaimo filialų darbuotojų išklausė mokymus „Darbas su Zoom ir Teams programomis pradedantiesiems ir ne tik“. Bibliotekininkai taip pat dalyvavo „Bibliotekos - autorystės ambasados. Autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga“, „Paslaugos ir aptarnavimas kultūros sektoriuje“, „Šiuolaikinė biblioteka: realybė ir iššūkiai“, „Bendruomeniniai ryšiai, bendruomenių telkimas“, „Biblioteka visiems. Sprendimai komunikuojant negalios temomis mokymuose“ ir kt. mokymuose.

Bibliotekoje skatiname darbuotojus kelti savo kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose seminaruose bei mokymuose, kadangi tai tiesiogiai įtakoja darbo kokybę, suteikia naujų galimybių profesinėje srityje. Darbuotojus su darbo naujovėmis supažindiname metodiniuose susirinkimuose. 2021 m. buvo organizuoti 2 darbuotojų susirinkimai, aptarti aktualūs darbo klausimai, darbo naujovės.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

	Bibliotekininkų, aptarnaujančių skaitytojus skaičius	Vartotojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui	Lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui	Išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui
Elektrėnų VB	10	-	2826	3526
Vievio MF	3	-	2987	2641
KF	10	-	3080	4420
ESVB	23	164	2957	3799

Deja, bet dėl naujos biblioteka sistemos nefunkcionalumo vis dar negalime apskaičiuoti kiek vidutiniškai 1 bibliotekininkas aptarnauja registruotų bibliotekos vartotojų kiekvienoje bibliotekoje, kadangi biblioteka neteikia duomenų apie 2022 m. kiekvienoje bibliotekoje registruotų vartotojų skaičių.

Vidutiniškai 1 ESVB skaitytojus ir vartotojus aptarnaujantis darbuotojas 2022 m. aptarnavo 2957 lankytojus, išdavė 379 dokumentus, lyginant su 2021 m. darbo krūvis išduodant leidinius sumažėjo 2,5 proc. Tie patys bibliotekininkai, kurie aptarnauja skaitytojus išduodami jiems leidinius dirba ir kitus darbus: atsakinėja į informacines užklausas, tvarko fondą, kuria kraštotyros analizinius bibliografinius įrašus, organizuoja renginius, ruošia temines parodas, dirba su skolininkais, dalyvauja projektinėse veiklose ir pan.

XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

2022 m. duris skaitytojams atvėrė nauja, šiuolaikiškai įrengta Vievio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka.

Daugumos Elektrėnų savivaldybės bibliotekų patalpos yra geros būklės, tačiau yra 2 bibliotekos (Žebertonių ir Jagėlonių) vis dar šildomos kietu kuru – malkomis, tai sukelia nemažai problemų, savaitgaliais ir švenčių dienomis kūrikas nedirba, biblioteka ir visa joje esanti įranga labai stipriai atvėsta, manome, kad tai kenkia knygoms bei kompiuteriams.

Visos ESVB tinklo bibliotekos yra pilnai kompiuterizuotos, darbuotojų ir vartotojų kompiuterinės darbo vietos yra pajungtos prie interneto, kiekvienoje bibliotekoje veikia nemokamas WIFI.

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
Elektrėnų VB	48	17	31	2
Vievio MF	12	8	4	1
KF	59	49	10	10
ESVB	119	74	45	13

Kiekvienas kaimo filialas vidutiniškai turi po 5 lankytojams skirtus kompiuterius bei 1 multifunkcinį įrenginį. Vievio miesto filiale yra 8 lankytojams skirti kompiuteriai, Elektrėnų bibliotekoje – 17 iš kurių 8 skirti vaikams. Vaikams prie kompiuterių leidžiama praleisti ne daugiau 2 valandų, kas valandą darant 15 min. pertrauką.

XII. FINANSAVIMAS

Biudžetas

2022 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos išlaidos sudarė 871070 Eur (17,83 proc. daugiau nei 2021 m.). Išlaidų padidėjimas susijęs minimalios algos kilimu, algos kėlimu kultūros ir meno darbuotojams, neapmokestinamasis pajamų dydžio bei bendru prekių ir paslaugų kainų kilimu.

Paprastosios išlaidos

Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti (Eur.)				Sklypams, pastatams	Automatizacijai	Kitos išlaidos
	Iš viso	Knygos	Periodikai	Kitiems dokumentams			
691940	227685,38	38305,33	10250,05	0	0	4233	174897

Išlaidos darbo užmokesčiui, lyginant su 2021 m. padidėjo 16 proc., vidutinis 1 darbuotojo darbo užmokestis neatskaičius mokesčių – 1253,51 Eur, vis dar gerokai mažesnis nei vidutis atlyginimas Lietuvoje (1900,3 Eur).

Lėšos, skirtos dokumentams įsigyti, lyginant su 2021 m. padidėjo 6,81 pro

Pajamos ir finansavimas

Biudžeto lėšos (Eur.)				Už mokamas paslaugas	Parama	Programų, projektų lėšos
Iš LR Kultūros ministerijos knygoms	Iš savivaldybės VISO	Iš savivaldybės knygoms	Iš savivaldybės periodikai			
29880	827620	390	7757,80	2500	1000	13924,82

2022 m. LR kultūros ministerija knygoms įsigyti skyrė 29880 Eur, (1906 Eur daugiau nei 2021 m.). 2022 m. Elektrėnų savivaldybėje vykianti UAB "Bauwer Group Lietuva" skyrė ESVB 1000,00 Eur paramą dokumentams įsigyti.

XIII. LĖŠOS DOKUMENTAMS ĮSIGYTI

2022 m. iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų įsigyta 3376 fiz. vnt. arba 2,5 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais, kadangi ir lėšų iš valstybės biudžeto gauta daugiau. Palyginus su praėjusiais metais iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 36 fiz. vnt. kraštotyros dokumentų.

2022 m. dokumentų (knygos, periodika ir kt. dokumentai) įsigijimui panaudota 48555,38 Eur (2021 m. - 46701,91). Iš jų:

Kultūros ministerijos lėšos spaudiniams įsigyti – 29880,00 Eur (2021 m. - 27974,00 Eur);

Savivaldybės lėšos – 8147,80 Eur (2021 m. - 8660,36 Eur);

Kitos lėšos (fizinė ir juridinių asmenų dovanos, Kultūros tarybos projektų leidiniai) – 8035,33 Eur (2021 m. - 10067,55 Eur).

78,6 proc. visų gautų lėšų skirta knygų įsigijimui, 21,1 proc. skirta periodikai, 0,3 proc. – kitiems dokumentams.

Knygoms – 38141,05 Eur (2021 m. - 35836,81 Eur);

Periodikai – 2022 m – 10250,05 Eur (prenumerata – 7757,80 Eur. ir dovanos – 2492,20 Eur)(2021 m. – 10786,10 Eur (prenumeratai 8369,49 Eur ir dovanos 2416,61 Eur);

Kiti dokumentai (trimačiai) – 164,28 Eur (2021 m. - 64,00 Eur).

2022 m. iš viso vienam savivaldybės gyventojui dokumentų iš visų šaltinių įsigyta už 2,05 Eur (2021 m. - 2,02 Eur). Iš jų:

Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 1,26 Eur (2021 m. - 1,21 Eur);

Savivaldybės lėšų dokumentams įsigyti skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 0,34 Eur (2021 m. - 0,47 Eur);

Kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 0,44 Eur (2021 m. - 0,34 Eur).

IŠVADOS

Stiprybės. Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka turi išplėtotą 12 bibliotekų tinklą, kas palyginti mažoje savivaldybėje yra didelis pasiekimas, per bibliotekas galime pasiekti daugelio kaimiškų vietovių gyventojus. Didžioji dauguma bibliotekų yra suremontuotos, atnaujinta bibliotekų infrastruktūra. 2022 m. iškilmingai atidaryta Vievio miesto biblioteka, šalia bibliotekos pastatytas 24 val. per parą veikiantis knygomatas. 2022 m. Vievio bibliotekai suteiktas Lazdynų Pelėdos vardas. Vievio miesto centre, šalia turgaus aikštės, pastatytas knygų mainų namelis. Visose ESVB tinklo bibliotekose dirba kvalifikuoti darbuotojai, nuolat keliantys kvalifikaciją įvairiuose mokymuose ir seminaruose.

Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos aptarnauja 15,9 proc. Elektrėnų savivaldybės gyventojų. Elektrėnų biblioteka atvira skaitytojams I-V: 9.00-19.00, VI-8.00-15.00, 2022 m. keitėme Vievio bibliotekos darbo laiką, Vievio biblioteka atvira lankytojams I-V: 10.00-18.00, VI-10.00-16.00, kaimo filialai atviri skaitytojams ir vartotojams 8 val. per dieną, 5 dienas per savaitę, visi bibliotekininkai dirba pilnu etatu. ESVB dirba 30 profesionalių bibliotekininkų, iš jų 23 dirba su lankytojų aptarnavimu susijusį darbą, likę formuoja bibliotekų fondus, tvarko kraštotyrinę medžiagą, dirba viešinio srityje.

Silpnybės. Sunku motyvuoti bibliotekose dirbančius darbuotojus, jų algos vis dar nesiekia šalies vidurkio, nors kyla minimali alga ir keliami koeficientai kultūros ir meno darbuotojams, bet vis dar nepriartėjama net prie vidutinės algos.

Kai kurie kaimai yra nutolę nuo bibliotekos daugiau nei per 5 kilometrus, kaimo gyventojai, neturintys transporto priemonės sunkiai gali pasiekti bibliotekas.

Galimybės. Vis populiarėjant tvarumo idėjai, biblioteka gali prisidėti prie žemės išteklių išsaugojimo, mažinti vartojimą. Skolinamos, o ne perkamos knygos gali prisidėti prie tvarios aplinkos kūrimo.

Bibliotekos atranda naujas galimybes: dokumentai vis dažniau užsakomi per elektroninį katalogą arba telefonu, Vievio bibliotekoje 2022 m. atsirado galimybė atsiimti knygas iš knygomato 24/7.

Pasinaudojus Lietuvos kultūros tarybos, ESF, Elektrėnų savivaldybės projektine parama yra galimybė kurti naujas bibliotekų paslaugas, organizuoti kokybiškus renginius bei užsiėmimus.

Bibliotekas atranda jauni savanoriai, savanoriaujantys Jaunimo savanoriškos tarnybos programoje, galintys įnešti bibliotekoms naujų idėjų ir darbo formų.

Grėsmės. Didėjanti priklausomybė nuo IT ir kompiuterinių žaidimų, mažina skaitymo patrauklumą, lemia šių vartotojų grupių lankomumo mažėjimą.

Dokumentų fondas vis dar atnaujinamas nepakankamai, prie populiariausių knygų susidaro skaitytojų eilės.

Duomenis tekstinei ataskaitai pateikė: Informacinių išteklių skyriaus vedėja Aldona Andužienė, Metodikos ir komunikacijos skyriaus vedėja Jūratė Volungevičienė, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Ona Andriejauskienė, vyr. finansininkė Verutė Vytienė, Vievio miesto Lazdynų Pelėdos filialo vedėja Irena Senulienė, filialų darbuotojai: Irena Kubilinskienė, Janina Kandratavičienė, Birutė Brazinskienė, Rita Vaišnorienė, Veronika Tamošiūnienė, Daiva Pileckienė, Virginija Venskutonienė, Danutė Kananavičienė, Vilija Bliujienė, Dovilė Vilkauskaitė.

Ataskaitą parengė direktoriaus pavaduotoja Kristina Partikienė, tel.: 8 672 89618, el. p.: kristina.partikiene@esvb.lt